

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 21.12.2005
KOM(2005) 670 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Temastrategi for bæredygtig udnyttelse af naturressourcer

{SEK(2005) 1683}

{SEK(2005) 1684}

INDHOLDSFORTEGNELSE

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

Temastrategi for bæredygtig udnyttelse af naturressourcer	1
1. Indledning	4
2. Europæisk miljøpolitik og ressourceudnyttelse - problemer og politiske løsninger....	5
3. Udfordringen tages op - strategiens formål.....	6
4. Udnyttelse af de nuværende politiske rammer: Anvendelse af livscyklustankegang på de nuværende former for politik	7
5. Nye initiativer – grundlaget for de næste 25 år.....	8
5.1. Opbygning af videnbasen – et datacenter, hvormed de politiske beslutningstagere kan øge og forbedre den grundlæggende viden om ressourceudnyttelsen og dens miljøskadelige virkninger	9
5.2. Måling af udviklingen – udarbejdelse af indikatorer	10
5.3. Den interne dimension – medlemsstaterne og højniveauforummet.....	10
5.4. Den globale dimension – et internationalt panel for bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne	11
6. Forventede virkninger og resultater	12
7. Vurderingsproces	12

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Temastrategi for bæredygtig udnyttelse af naturressourcer

1. INDLEDNING

De europæiske økonomier er afhængige af naturressourcerne heriblandt råstoffer som mineraler, biomasse og biologiske ressourcer, miljøelementer som luft, vand og jord, strømmende ressourcer som vind, jordvarme, tidevands- og solenergi, og rum (jordareal). Uanset om ressourcerne udnyttes til fremstilling af produkter eller som dræn, der opsuger emissioner (jord, luft og vand), er de afgørende for økonomiens funktion og for livskvaliteten. Den måde, hvorpå både vedvarende og ikke vedvarende ressourcer udnyttes, og den hastighed, hvormed vedvarende ressourcer udnyttes, nedbryder hurtigt planetens evne til at genskabe de ressourcer og miljøforhold, som vor vækst og velstand bygger på. Som det fremgår af Millennium-rapporten¹ om vurdering af økosystemet, har menneskene i de sidste 50 år ændret økosystemerne hurtigere og mere gennemgribende end i nogen tilsvarende historisk periode, fortrinsvis for at opfylde hastigt voksende behov for føde, ferskvand, tømmer, fibre og brændsel.

Hvis ressourceforbruget følger sit nuværende mønster i Europa, vil miljøforringelsen og udtømningen af naturressourcerne fortsætte. Dette problem har også en global dimension. EU er stærkt afhængig af ressourcer, der kommer udefra, og de miljømæssige virkninger af EU's og andre større økonomiers ressourceforbrug kan mærkes på verdensplan. Samtidig forbruger udviklingslandenes vækstøkonomier, som Kina, Indien og Brasilien, naturressourcer med stadig større hast. Hvis verden som helhed følger det traditionelle forbrugsmønster, anslås det, at verdens ressourceforbrug vil blive firedoblet i løbet af 20 år. Skadevirkningerne på miljøet bliver betydelige. Et alternativ kan være at vedtage en samordnet tilgang, hvormed behovet for et skift til mere bæredygtige forbrugsmønstre foregribes. Dette kan munde ud i miljømæssige og økonomiske fordele i Europa og resten af verden.

For beslutningstagerne består udfordringen i at fremme og stimulere væksten og samtidig sikre, at miljøets tilstand ikke forværres. Disse to målsætninger strider ikke mod hinanden. Effektiv ressourceudnyttelse bidrager til vækst. Ineffektiv ressourceudnyttelse og overdreven udnyttelse af vedvarende ressourcer hæmmer væksten på længere sigt.

Bæredygtig ressourceudnyttelse, herunder bæredygtig produktion og bæredygtigt forbrug er derfor afgørende for velstand på længere sigt, både i EU og på verdensplan. EU's strategi for vækst og beskæftigelse², der blev godkendt på EU's topmøde i foråret 2005, prioriterer en mere bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne højt. Den opfordrer desuden EU til at vise vejen til et mere

---

¹ Millennium Ecosystem Assessment, Ecosystems and Human Well-being: Synthesis, Island Press, Washington, DC, 2005, s. 1-6 (<http://www.millenniumassessment.org/en/index.aspx>).

² KOM(2005) 141.

bæredygtigt forbrug og en mere bæredygtig produktion i verdensøkonomien. Europa har derfor brug for en langsigtet strategi, der inddrager ressourceudnyttelsens miljøskadelige virkninger, herunder deres eksterne dimension (dvs. virkningerne uden for EU, udviklingslandene medregnet) i den politiske beslutningstagning. Den foreliggende temastrategi for bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne ("strategien") er et svar på denne udfordring. Den må ses i sammenhæng med den nyligt reviderede Strategi for Bæredygtig Udvikling (SBU)³ og som et bidrag hertil.

Strategien lægger vægt på at inddrage miljøhensyn i andre former for politik, der berører de miljømæssige virkninger af ressourceudnyttelsen, men ikke søger at tage særlige initiativer på områder, der allerede omfattes af andre veletablerede former for politik. Den opstiller en analytisk ramme, for at ressourceforbrugets miljøpåvirkninger rutinemæssigt kan inddrages i den politiske beslutningstagning. Hvis denne fremgangsmåde benyttes, vil den medvirke til at bringe de europæiske økonomier tættere på en tilstand, hvor vækstmålsætninger opfyldes ved en mere effektiv ressourceudnyttelse, uden at dette forringer naturressourcegrundlaget yderligere.

2. EUROPÆISK MILJØPOLITIK OG RESSOURCEUDNYTTELSE - PROBLEMER OG POLITISKE LØSNINGER

Ressourceudnyttelsen har været genstand for miljøpolitiske drøftelser i Europa i de sidste tredive år. I 1970'erne gjorde de første oliekrise naturressourcernes knaphed og grænserne for vækst til et vigtigt problem. Som Kommissionen allerede har påpeget i meddelelsen "Mod en temastrategi for bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne"⁴, har knapheden imidlertid ikke vist sig at være så stort et miljøproblem som forudset dengang. Verden er ikke løbet tør for fossile brændstoffer, og markedet har gennem prisordninger reguleret knapheden og vil også gøre det for de ikke-vedvarende ressourcers vedkommende. Forbruget af mange metaller og mineraler er snarere blevet mindre på grund af ændret teknologi end på grund af udtømming af forråd. Hastigt voksende efterspørgsel og forsyningsflaskehalse kan imidlertid skabe akutte økonomiske og miljømæssige problemer, således som de seneste prisstigninger på mange råstoffer har vist.

Skader på naturressourcegrundlaget har derfor været og er stadig et problem. Til at begynde med koncentrerede miljøpolitikken sig om de synlige problemer, der skyldtes emissioner og affald - og formindskede forureningen fra "punktkilder" som fabrikker og kraftværker. Det har været en succes. Luft- og vandkvaliteten er blevet bedre. En større del af det producerede affald genvindes, og en mindre del deponeres. En analyse af materiale- og affaldsstrømmene i EU, som omfatter import og eksport, viser desuden, at det samlede forbrug pr. indbygger i EU har ligget stort set uændret omkring 16 tons om året i de sidste 20 år. Alligevel er økonomien vokset med 50 % i det samme tidspunkt. Det betyder, at Europa har forbedret sin materialeeffektivitet betydeligt. Trods disse forbedringer har øgede produktionsmængder dog ofte overhalet de generelle miljøforbedringer eller effektivitetsresultater, og den

---

³ KOM(2001) 264 og KOM(2005) 658.

⁴ KOM(2003) 572.

nuværende politik har ikke været tilstrækkelig til at vende en alt i alt uholdbar udvikling, hverken i Europa eller på verdensplan.

For at kunne gøre mere for at vende denne uholdbare udvikling, dæmme op for miljøforringelsen og bevare naturressourcernes uomtvistelige nytteværdi må miljøpolitikken nødvendigvis omfatte andet og mere end emissions- og affaldskontrol. Der må udvikles midler, hvormed de miljøskadelige virkninger af materiale- og energiforbrug i en hel livscyklus kan påvises (ofte omtalt som en *vugge til grav* holdning) og deres respektive betydning bestemmes. Denne forståelse af de samlede og sammenlagte virkninger langs en årsagskæde er nødvendig for at målrette de politiske foranstaltninger, så de kan få størst virkning for miljøet og blive mere omkostningseffektive for myndighederne og de økonomiske beslutningstagere.

Det er heller ikke tilstrækkeligt at betragte livscyklusserne i geografisk isolation. I en globaliseret tidsalder, i en verdensøkonomi, som Europa er aktiv deltager i, kræver oplyst beslutningstagning viden om, hvordan ressourcerne bevæger sig gennem verdensøkonomien, hvad drivkraften er, og hvilke virkninger det får der, hvor ressourcerne udvindes, og der, hvor de bruges.

Det Sjette Miljøhandlingsprogram⁵ (6. MHP) erkendte dette og opfordrede til udarbejdelse af "*en temastrategi for bæredygtig udnyttelse og forvaltning af ressourcerne ...*". Denne strategi bygger på en analyse af ressourceudnyttelsen i EU og af det nuværende analytiske og politiske grundlag. Den er blevet udarbejdet i nøje samråd med de berørte parter⁶.

Strategien er en videreudvikling af en fremgangsmåde for, hvordan indsatsen giver det bedst mulige miljøbeskyttelsesresultat. At koncentrere de begrænsede styremidler og de økonomiske beslutningstagere omkring de vigtigste miljøproblemer er led i den.

3. UDFORDRINGEN TAGES OP - STRATEGIENS FORMÅL

Den strategiske fremgangsmåde, hvormed en mere bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne skal opnås, skal med tiden føre til bedre ressourceeffektivitet og formindskelse af ressourceudnyttelsens miljøskadelige virkninger, så generelle miljøforbedringer kommer til at gå hånd i hånd med væksten. Det generelle formål er derfor at **formindske de miljøskadelige virkninger, der opstår ved ressourceudnyttelsen i en økonomi i vækst** - et fænomen som kaldes afkobling⁷. Det betyder i praksis, at ressourceudnyttelsens miljøpåvirkning formindskes, og at ressourceproduktiviteten på makroøkonomisk plan (i hele EU's økonomi) samtidig forbedres. For de vedvarende ressourcers vedkommende betyder det også, at grænsen for overudnyttelse ikke overskrides.

For at dette mål kan nås, omfatter strategien foranstaltninger, der skal:

---

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1600/2002/EF af 22. juli 2002 om fastlæggelse af Fællesskabets sjette miljøhandlingsprogram (EFT L 242 af 10.9.2002, s. 1).

⁶ <http://www.europa.eu.int/comm/environment/natres/index.htm>.

⁷ Et illustrerende eksempel på afkoblingsprocessen, når det gælder ressourceproduktiviteten, findes i bilag 1.

- forbedre vor forståelse af og viden om ressourceudnyttelsen i Europa, dens miljøskadelige virkninger og dens betydning i EU og på verdensplan,
- udvikle værktøjer, hvormed fremskridt i EU, medlemsstaterne og de økonomiske sektorer kan overvåges og indberettes,
- fremme anvendelsen af strategiske fremgangsmåder og processer, både i de økonomiske sektorer og i medlemsstaterne, og derved tilskynde dem til at udvikle beslægtede planer og programmer,
- gøre de berørte parter og borgerne bevidste om ressourceudnyttelsens omfattende miljøskadelige virkninger.

Strategien vil betyde, at der hurtigere og lettere kan samles viden om ressourceudnyttelsen i økonomien. Derved vil andre initiativer, som f.eks. INSPIRE⁸, blive taget i overvejelse, og i givet fald videreudviklet. Derved vil de alvorligste miljøpåvirkninger i forbindelse med ressourceudnyttelsen kunne påvises, og der vil kunne træffes foranstaltninger for at imødegå dem.

Det vil ofte være nødvendigt at træffe foranstaltninger på områder uden for miljøpolitikken. Den fremgangsmåde, der foreslås, vil styrke den politiske beslutningstagning på alle planer (EU, nationalt, regionalt og lokalt). En bedre forståelse af ressourceudnyttelsens miljøpåvirkninger i hele livscyklussen vil sætte de politiske beslutningstagere i stand til at kunne prioritere bedre og at koncentrere sig om de områder, hvor de virkelig kan gøre forskel.

Der er tale om en langvarig proces - derfor foreslås en tidshorisont på 25 år. Det kræver, at forskellige beslutningstagere træffer en række foranstaltninger på forskellige ledelsesplaner. Det indebærer, at man får de forskellige former for nuværende politik til at fungere bedre, blandt andet ved at styrke deres ressourceudnyttelsesdimension i fornødent omfang og ved at udvikle en række nye initiativer, som skal sikre, at hensyn til virkningerne af ressourceudnyttelsen i hele dens livscyklus indgår i det politiske tilrettelæggelsesarbejde.

I første omgang opstiller denne strategi ikke kvantitative mål for "ressourceeffektivitet og formindsket ressourceforbrug" således som 6. MHP foreskriver, da det ikke kan lade sig gøre med den nuværende viden og på indikatorernes nuværende udviklingsstadium. Hverken datagrundlaget eller indikatorerne gør det muligt at opstille mål, der klart vil kunne mindske miljøpåvirkningerne i en økonomi i vækst. Strategien sætter imidlertid en proces i gang, hvormed dette bliver muligt i løbet af de næste 5-10 år.

4. UDNYTTELSE AF DE NUVÆRENDE POLITISKE RAMMER: ANVENDELSE AF LIVSCYKLUSTANKEGANG PÅ DE NUVÆRENDE FORMER FOR POLITIK

Den fremgangsmåde, som opstilles med denne strategi, skal anvendes på nuværende og fremtidig miljøpolitik (se bilag 2). I mange af disse former for politik tages der allerede hensyn til de miljøskadelige virkninger af ressourceudnyttelsen, og det vil

---

⁸ SEK(2004) 980 <http://www.ec-gis.org/inspire/>.

ske systematisk i fremtiden. Der lægges i miljøpolitikken stadig større vægt på integrerede fremgangsmåder og forbindelserne mellem miljøelementerne (luft, vand, jord) og på at udvikle politik, der går på tværs af miljøemnerne og i højere grad inddrager bæredygtig ressourceudnyttelse (f.eks. klimaændringen, biodiversitet osv.). Denne livscyklustankegang afspejles især i temastrategien for affaldsforebyggelse og -genanvendelse.

Fremgangsmåder, som ikke er af lovgivningsmæssig art, f.eks. den integrerede produktspolitik⁹ (IPP), er blevet udviklet med særligt sigte på at formindske produkters miljøskadelige virkninger i løbet af deres livscyklus, det gælder således deres fremstilling, brug og bortskaffelse. Også handlingsplanen for miljøteknologi¹⁰ (HMT) har påvist talrige måder, hvorpå miljøteknologi kan formindske de miljøskadelige virkninger af produktion og forbrug.

Livscyklustankegangen kan med held anvendes på forskellige politiske områder. Alle disse politiske områder omfatter ressourceudnyttelse og skal derfor i højere grad inddrage ressourceudnyttelsen og dens skadelige virkninger på en samordnet måde. På transportområdet gjorde hvidbogen om den europæiske transportpolitik¹¹ det således til et mål at fremme en omlægning til miljøvenlige transportformer. På energiområdet er der blevet truffet foranstaltninger i de vigtigste energiforbrugende sektorer (især bygnings- og transportsektoren), og deres iværksættelse vil føre til væsentlige forbedringer af miljøpåvirkningerne. De seneste reformer på bestemte politiske områder, navnlig i fiskeri- og landbrugssektoren, har gjort meget ud af at tage hensyn til ressourceudnyttelsens miljøpåvirkninger. Strategien for bæredygtig udvikling er blevet indført for at imødegå dette behov for konsekvent, sammenhængende politisk beslutningstagning på tværs af de økonomiske, sociale og miljømæssige områder.

Kommissionen vil udvikle sektorinitiativer for bestemte økonomiske sektorer i forbindelse med bl.a. EU's strategi for vækst og beskæftigelse foruden de planlagte initiativer i meddelelsen om industripolitikken¹². Dette vil medvirke til ikke blot at styrke konkurrenceevnen og den samlede præstation, men også til at formindske de miljøskadelige virkninger. At forbedre miljøeffektiviteten kan også virke som drivkraft for innovation og større produktivitet og dermed også på konkurrenceevnen og væksten (se bilag 4).

Kommissionens integrerede konsekvensanalyser, som behandler de økonomiske, sociale og miljømæssige følger af forskellige politiske udformninger af de vigtigste politiske forslag, bliver et middel til anvendelse af denne livscyklustankegang¹³. På nationalt plan kan medlemsstaterne udnytte resultaterne af vurderinger af virkningerne på miljøet¹⁴ og de strategiske miljøvurderinger¹⁵, når de skal

---

⁹ KOM(2003) 302.

¹⁰ KOM(2004) 38.

¹¹ KOM(2001) 370.

¹² KOM(2005) 474.

¹³ KOM(2002) 276.

¹⁴ Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, med senere ændringer.

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF af 27 juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmets indvirkning på miljøet.

formindske de miljøskadelige virkninger af enkelte projekters og planers eller programmets og politiske foranstaltningers ressourceudnyttelse.

5. NYE INITIATIVER – GRUNDLAGET FOR DE NÆSTE 25 ÅR

Der er behov for nye initiativer på alle ledelsesplaner – EU-plan, nationalt plan og internationalt plan - hvis denne strategi skal gennemføres med et godt resultat.

På EU plan vil dette indebære en samordnet indsats for at opbygge grundviden, udarbejde indikatorer, der kan benyttes i politiske drøftelser, og udvikle sektorinitiativer sammen med de økonomiske beslutningstagere. Da EU's ressourceudnyttelse har en stærk global dimension, som EU's politiske beslutningstagere nødvendigvis må tage hensyn til, vil der blive oprettet et internationalt ekspertforum, der skal se på de globale aspekter af ressourceudnyttelsen og dens miljøskadelige virkninger.

5.1. Opbygning af videnbasen – et datacenter, hvormed de politiske beslutningstagere kan øge og forbedre den grundlæggende viden om ressourceudnyttelsen og dens miljøskadelige virkninger

I nogle tilfælde er der for få oplysninger om det komplicerede forhold mellem forureningen fra diffuse kilder og ressourceudnyttelsen. Oplysningerne er ikke direkte tilgængelige i en form, som de politiske beslutningstagere kan bruge. Forskellige data og oplysningskilder –inden for Kommissionens Generaldirektorat for Eurostat, Det Fælles Forskningscenter (GD FFC) og Generaldirektoratet for Forskning (GD RTD) foruden Det Europæiske Miljøagentur (EMA), Forvaltningsorganet for Intelligent Energi, nationale institutter og universiteter samt kommercielle kilder – inddrages i analysen af ressourceudnyttelsen. Udvekslingen af oplysninger er imidlertid ikke altid den bedst mulige.

Disse mangler og overlapninger understreger behovet for et datacenter for naturressourcer, en overordnet eller central tjeneste, der kan fungere som "oplysningscentral", der samler alle foreliggende relevante oplysninger, overvåger og analyserer dem og giver de politiske beslutningstagere de relevante oplysninger. Ved at samle de før nævnte kilders nuværende grundlæggende oplysninger, viden, videnskabelige ekspertise og netværksdannende evner vil Kommissionen imødekomme Rådets (miljøministrenes) opfordring til at forbedre oplysningernes kvalitet ved hjælp af en strategisk europæisk kapacitet for indsamling af viden om ressourceudnyttelsen og dens virkninger og de politiske vurderinger af dem for at kunne beslutte, hvilke virkninger der skal behandles, og udvikle løsninger på, hvordan de kan begrænses i en økonomi i vækst¹⁶.

Oplysningskilderne kommer også til at spille en rolle for strategiens øvrige led: for udarbejdelse og underbyggelse af egnede indikatorer, hvormed strategiens udvikling kan måles, for hjælp til medlemsstaterne med at udarbejde de konkrete handlingsplaner, der kræves for at nå strategiens mål, for bistand til det internationale panels opgaver og for udarbejdelse hvert femte år, første gang i 2010, af en

---

¹⁶ Konklusioner vedtaget af Rådet (miljøministrene) på dets møde den 28. juni 2005 (dok. 10988/04 af 1.7.2004).

tilstandsrapport over strategiens udførelse, som skal indgå i Kommissionens vurderingsproces.

Forskning og udvikling på alle planer, herunder internationalt, europæisk og nationalt plan, og industrielle programmer og projekter, kan spille en flerdobbelt rolle for strategiens udarbejdelse og gennemførelse. Det syvende rammeprogram for forskning¹⁷ vil lægge større vægt på udvikling af hjælpemidler, hvormed miljømæssige, økonomiske og sociale virkninger kan vurderes.

5.2. Måling af udviklingen – udarbejdelse af indikatorer

At arbejde hen imod strategiens mål kræver, at udviklingen kan måles i tilstrækkeligt omfang, og at oplysningerne er tilgængelige for de politiske beslutningstagere og for borgerne. Der er brug for yderligere at udarbejde en række indikatorer, som bygger på det omfattende arbejde, der allerede er sket på områder som miljøregnskaber, materialestrømsregnskaber og livscyklusopgørelser. Inden 2008 vil Kommissionen udarbejde:

- indikatorer, hvormed udviklingen, når det gælder effektiv og produktiv udnyttelse af naturressourcerne, herunder energi, kan måles,
- ressourcebestemte indikatorer, hvormed det kan vurderes, hvordan miljøskadelige virkninger afkobles fra ressourceudnyttelsen,
- En overordnet indikator, hvormed udviklingen, når det drejer sig om at formindske de miljøbelastende følger af EU's ressourceforbrug kan måles (økoeffektivitetsindikator).

Ideelt set skal alle indikatorer være så sammenfattede som muligt, de skal være let forståelige og bygge på det nuværende arbejde i medlemsstaterne, i EU og på internationalt plan (se bilag 3). Hvis sammenfatningen svigter (f.eks. på grund af metodologiske og tekniske vanskeligheder), vil udviklingen hen imod bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne i stedet blive målt ved hjælp af de tilgrundliggende elementgrupper¹⁸. Indikatorerne vil også kunne medvirke til at påvise, hvilke udnyttelser af naturressourcerne der bidrager mest til de miljøskadelige virkninger. De kan også bidrage til prioritering af den politiske beslutningstagning, især når det drejer sig om at afgøre, hvilke sektorer der bør inddrages i udviklingen af sektorinitiativer. I den første fase vil Kommissionen bygge på de foreløbige resultater af igangværende undersøgelser.

5.3. Den interne dimension – medlemsstaterne og højniveauforummet

Mange af de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre denne strategi, kan bedst træffes på nationalt plan. Bortset fra landbrug og fiskeri hører de fleste former for naturressourcepolitik ikke under Fællesskabets enekompetence. Medlemsstaterne har en række politiske hjælpemidler til deres rådighed, det gælder således økonomiske hjælpemidler, som er vanskelige at anvende på fællesskabsplan.

---

¹⁷ KOM(2005) 119.

¹⁸ Eksempler på tilgrundliggende indikatorer er CO₂-, NO_x- og SO₂-emissioner, udvidelse af bebyggede arealer, vandforurening, overskridelse af kritiske forureningsbelastninger, osv.

Medlemsstaterne har desuden ansvaret for uddannelsesplanerne og er bedre rustet til at føre en forbrugerpolitik, der tager sigte på adfærdsændringer.

Kommissionen foreslår, at de enkelte medlemsstater udarbejder nationale foranstaltninger og programmer for bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne for at opfylde strategiens målsætninger. Disse foranstaltninger og programmet bør koncentrere sig om de former for ressourceudnyttelse, der har størst indflydelse på miljøet. Medlemsstaterne bør også sørge for ordninger, hvormed udviklingen kan overvåges, og opstille målsætninger, hvor det er muligt. I bilag 5 foreslås en række foranstaltninger, som medlemsstaterne kunne overveje.

For at fremme udarbejdelsen af sådanne nationale foranstaltninger vil Kommissionen oprette et højniveauforum, der skal bestå af ledende embedsmænd med ansvar for udviklingen af medlemsstaternes naturressourcepolitik, Kommissionens repræsentanter og i givet fald repræsentanter for forbrugerorganisationerne, miljøorganisationerne, erhvervslivet, den akademiske verden og andre interessegrupper med særlig interesse for og sagkundskab på det pågældende område.

Samtidig vil Kommissionen desuden afgøre, hvilke af de foranstaltninger, medlemsstaterne træffer, det kan være hensigtsmæssigt at anvende i hele EU, og opfordre medlemsstaterne til at fastslå, hvilke miljøproblemer, de mener, kan løses effektivt ved hjælp af markedsbaserede virkemidler, hvis udnyttelse hindres af manglende samordning på EU-plan. Anvendelse af markedsbaserede virkemidler til forvaltning af naturressourcerne vil navnlig blive overvejet af Kommissionen inden for rammerne af højniveauforummet og i forbindelse med den vurdering af denne strategi som omtales i punkt 7.

5.4. Den globale dimension – et internationalt panel for bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne

Opmærksomheden omkring ressourceudnyttelse vinder stadig frem på internationalt plan¹⁹. OECD har fastsat et mål om at afkoble miljøbelastningen fra den økonomiske vækst²⁰. OECD/DAC har også offentliggjort et fælles dokument²¹ om reform af miljøafgifter (Environmental Fiscal Reform - EFR), hvori EFR's muligheder for at bidrage til en mere bæredygtig udnyttelse af naturressourcer fremhæves, og der gives vejledning om nyttige tiltag.

Inden for rammerne af DCECI²² vil Kommissionen fremsætte forslag om, at der fra 2007 indføres et tematisk program for miljø og bæredygtig udvikling af naturressourcer, herunder energi.

Endelig forpligtede alle lande på verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i 2002 sig til at ændre forbrugs- og produktionsmønstre, som ikke var bæredygtige.

---

¹⁹ Vedrørende Japan se <http://www.env.go.jp/en/pol/wemj/outline.pdf> og for Kinas vedkommende <http://eng.cciced.org/cn/company/Tmxxb143/card143.asp?lmid=5209&siteid=1&tmid=320&flbh=143>.

²⁰ "Environmental Strategy for the First Decade of the 21st Century", OECD, 16. maj 2001.

²¹ Med bidrag fra Verdensbanken, Department for International Development, Kommissionen og en række andre organisationer.

²² Development Cooperation and Economic Cooperation Instrument.

For at samle og fastholde denne opmærksomhed, foreslås det i denne strategi, at der oprettes et internationalt panel for bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne i samarbejde med UNEP og eventuelt andre internationale partnere og initiativer, f.eks. UNIDO og Det internationale Energiagentur (IEA). Det skal vurdere ressourceudviklingens og miljøpåvirkningernes globale aspekter og give oplysninger herom. Panelet skal (se bilag 6):

- give Kommissionen uafhængig rådgivning om naturressourceudnyttelsens miljømæssige virkninger i en global sammenhæng, hvori de økonomiske og sociale virkninger også inddrages
- bidrage til opbygning af den grundlæggende viden og til overvågning af udviklingen
- udvikle bæredygtige benchmarks for udvinding, høst, transport og opbevaring af materialer og produkter, der kommer fra lande uden for EU. Disse benchmarks skal ikke blot omfatte materialekvalitetsstandarder, men også produktionskvalitetsstandarder og tage hensyn til sociale og miljømæssige problemer
- rådgive udviklingslandene om, hvordan de kan udvikle deres muligheder for at vurdere de miljømæssige virkninger af deres naturressourceudnyttelses- og naturressourceforvaltningspolitik (dette kan derpå udføres i praksis som led i samarbejdsprogrammer med tredjelande)
- rådgive om de miljømæssige virkninger af naturressourceudnyttelsen i en større global sammenhæng, blandt andet som led i initiativer, der drejer sig om bæredygtig produktion og bæredygtigt forbrug og forestås af UNEP.

6. FORVENTEDE VIRKNINGER OG RESULTATER

Denne strategis gennemførelse vil skabe betingelser for et mere miljøeffektivt ressourceforbrug og tilskynde til at gå i retning af mere bæredygtige produktions- og forbrugsmønstre. Dette vil få positive virkninger på økonomien, ikke mindst da disse tilskyndelser vil få virksomhederne til at innovere og forbedre deres konkurrenceevne. Det vil give de politiske beslutningstagere mulighed for at vælge de politiske løsninger på et bedre oplysningsgrundlag og finde de midler (indikatorer, data), hvormed udviklingen kan måles. Den konsekvensanalyse, som ledsager denne meddelelse, opstiller forskellige løsninger og vurderer deres konsekvenser, det gælder både foranstaltningerne i det foregående og de foranstaltninger, der ikke er blevet anset for hensigtsmæssige.

7. VURDERINGSPROCES

Kommissionen vil se på de fremskridt, der er sket med hensyn til at opfylde strategiens målsætning, i 2010 og derefter hver femte år. Denne vurdering skal indgå i den endelige vurdering af det sjette miljøhandlingsprogram.

FINANSIERINGSOVERSIGT

1. FORSLAGETS BETEGNELSE:

Tematisk strategi for bæredygtig udnyttelse af naturressourcer ("strategien").

2. ABM- / ABB-RAMME

Område: 07 – Miljø

Aktivitet: 07 04 – Gennemførelse af miljøpolitikken

3. BUDGETPOSTER

3.1. Budgetposter (operationsposter og dermed forbundne poster vedrørende teknisk og administrativ bistand (tidl. B. A-poster)), herunder:

07 01 04 01 - Lovgivning, oplysningskampagner og andre generelle foranstaltninger i forbindelse med Fællesskabets handlingsplaner på miljøområdet - Udgifter til den administrative forvaltning.

07 04 02 – Oplysningskampagner og andre generelle foranstaltninger i forbindelse med Fællesskabets handlingsplaner på miljøområdet.

07 02 01 – Deltagelse i internationale miljøaktiviteter

Fra 2007 vil de finansieringsmæssige aspekter i forbindelse med målsætningerne "datacentre" og "indikatorer" indgå i "LIFE +" programmet. De finansielle overslag i forbindelse med målsætningen "Internationalt Panel" vil blive omfattet af ordningerne for ekstern bistand under punkt 4 i det foreslåede finansieringsgrundlag.

3.2. Foranstaltningens og de finansielle virkningers varighed:

Strategien strækker sig over 25 år (2006-2030). De direkte foranstaltninger, som planlægges i denne meddelelse, vil sætte processen i gang. Den foreliggende FO omfatter de finansielle overslag i forbindelse med de første seks år (2006-2011).

3.3. Budgetoplysninger:

Budgetpost	Udgifternes art		Nye	EFTA-bidrag	Bidrag fra ansøgerlandene	Udgiftsområde i de finansielle overslag
07 04 02	Non-comp	Opd. ²³	NEJ	NEJ	NEJ	Nr. 3
07 02 01	Non-comp	Opd.	NEJ	NEJ	NEJ	Nr. 4

4. SAMMENFATNING AF RESSOURCERNE

Behovet for menneskelige og administrative ressourcer vil blive omfattet af tildelingen til de ledende GD (GD Miljø og andre) inden for rammerne af den årlige budgetprocedure.

4.1. Finansielle ressourcer

4.1.1. Sammenfatning af forpligtelsesbevillinger (FB) og betalingsbevillinger (BB)

i mio. EUR (3 decimaler)

Udgiftstype	Punkt		År 2006	2007	2008	2009	2010	2011 ff.	I alt
Driftsudgifter²⁴ - 07 04 02									
Forpligtelsesbevillinger (FB)	8.1	a	0.200	0.580	0.980	1.780	1.630	1.600	6.7706
Betalingsbevillinger (BB)		b	0.133	0.427	0.796	1.460	1.573	2.381	6.770
Driftsudgifter²⁵ - 07 04 01									
Forpligtelsesbevillinger (FB)	8.1	a	0.240	0.610	0.640	0.750	0.600	0.710	3.550
Betalingsbevillinger (BB)		b	0.160	0.455	0.581	0.709	0.635	1.010	3.550
Administrative udgifter inden for referencebeløbet²⁶									
Teknisk og administrativ bistand (IOB)	8.2.4	c	0.150	0	0	0	0	0	0.150

²³ Opdelte bevillinger.

²⁴ Udgifter, som ikke henhører under kapitel xx 01 i afsnit xx.

²⁵ Udgifter, som ikke henhører under kapitel xx 01 i afsnit xx.

²⁶ Udgifter inden for artikel xx 01 04 i afsnit xx.

SAMLET REFERENCEBELØB

Forpligtelsesbevillinger		a+c	0.590	1.190	1.620	2.530	2.230	2.310	10.470
Betalingsbevillinger		b+c	0.443	0.881	1.377	2.169	2.209	3.391	10.470

Administrative udgifter, der ikke er medtaget i referencebeløbet²⁷

Personaleressourcer og dermed forbundne udgifter (IOB)	8.2.5	d	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783	4.698
Andre administrative udgifter end udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter, ikke medtaget i referencebeløbet (IOB)	8.2.6	e	0.002	0.026	0.056	0.058	0.058	0.060	0.260

Samlede anslåede finansielle omkostninger ved foranstaltningen

FB i alt, inklusive udgifter til personaleressourcer		a+c +d+ e	1.375	1.999	2.459	3.371	3.071	3.153	15.428
BB i alt, inklusive udgifter til personaleressourcer		b+c +d+ e	1.228	1.690	2.216	3.010	3.050	4.234	15.428

Samfinansiering

Hvis forslaget indebærer samfinansiering med medlemsstaterne eller andre organer (angiv hvilke), angives der et skøn over samfinansieringsbeløbet i følgende tabel (der kan indsættes flere rækker, hvis der forventes samfinansiering fra flere organer):

i mio. EUR (3 decimaler)

Samfinansierende organ		År n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 og ff.	I alt
.....	f							
FB I ALT inklusive samfinansiering	a+c +d+ e+f							

En af de foranstaltninger, der planlægges efter denne strategi (se afsnit 5.3, punkt 3, i denne FO) vil blive udført i samarbejde med UNEP og kræver, at der oprettes et sekretariat. Sekretariatets arbejde skal finansieres ved hjælp af en

²⁷ Andre udgifter inden for kapitel xx 01 end i artikel xx 01 04 eller xx 01 05.

"trust fund", som forskellige organer og organisationer sikkert vil bidrage til. På nuværende stadium er det imidlertid ikke muligt at sige noget om størrelsen på medlemsstaternes eller andre organers finansieringsbidrag.

4.1.2. *Forenelighed med den finansielle programmering*

- Forslaget er forenelig med det eksisterende/foreslåede finansielle programmering
- Forslaget kræver omprogrammering af det relevante udgiftsområde i de finansielle overslag
- Forslaget kan kræve anvendelse af bestemmelserne i den interinstitutionelle aftale²⁸ (dvs. fleksibilitetsinstrumentet eller revision af de finansielle overslag).

4.1.3. *Finansielle virkninger på indtægtssiden*

- Forslaget har ingen indflydelse på indtægterne
- Forslaget har finansielle virkninger – virkningerne på indtægterne er som følger:

i mio. EUR (en decimal)

Budgetpost	Indtægter	Forud for aktionen [År n-1]	Efter aktionens iværksættelse						
			[År n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] ²⁹	
	a) Indtægter i absolutte tal								
	b) Ændringer i indtægterne	Δ							

4.2. **Personaleressourcer FTÆ (herunder tjenestemænd, midlertidigt ansatte og eksternt personale) - se nærmere under punkt 8.2.1.**

Årlige behov	År 2005	2006	2007	2008	2009	2010 og ff.

²⁸ Se punkt 19 og 24 i den interinstitutionelle aftale.

²⁹ Indsæt flere kolonner, hvis det er påkrævet, f.eks. hvis aktionen varer mere end 6 år.

Personaleressourcer i alt	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25
---------------------------	------	------	------	------	------	------

5. SÆRTRÆK OG MÅL

5.1. Behov, der skal dækkes på kort eller lang sigt

For at løse miljøproblemerne i forbindelse udnyttelse af naturressourcerne (f.eks. råmaterialer og jord) indfører strategien foranstaltninger, der går ud på at følge og overvåge udnyttelsen af naturressourcer i hele deres livscyklus - "fra vugge til grav" - og udvikle de foranstaltninger, som kræves for at formindske deres miljøpåvirkninger. Strategien lægger hovedvægten på - inden for en tidsramme på 25 år - at påvise de alvorligste miljøpåvirkninger i forbindelse med udnyttelsen af naturressourcer og fremme løsninger og foranstaltninger for at afhjælpe dem ved at skaffe øget viden om dem og lettere adgang til den.

5.2. Merværdien af Fællesskabets engagement og forslaget sammenhæng med andre finansielle instrumenter og eventuel synergi

Da årsagen bag Europas ressourceforbrug er den økonomiske vækst, og da økonomisk vækst samtidig er et af EU's vigtigste mål, er den eneste måde, hvorpå en formindskelse af miljøpåvirkningerne kan opnås, at afbryde forbindelsen fra ressourceudnyttelsen og de dertil knyttede miljøpåvirkninger til den bagved liggende årsag: den økonomiske vækst, og at gøre det på europæisk plan. Handelen med ressourcer er betydelig (med EU-kompetence) og udnyttelsen af produkter og tjenesteydelser er i begge tilfælde delt kompetence. Der er derfor en klar begrundelse for at inddrage Fællesskabet.

5.3. Mål, forventede resultater med dertil knyttede indikatorer for forslaget set i forbindelse med ABM-rammen

Strategiens formål er at opstille en række foranstaltninger, der, hvis de bruges rigtigt, på længere sigt vil gøre det muligt at afbryde forbindelsen mellem miljøpåvirkninger og økonomisk vækst.

For at opnå dette planlægges en række konkrete foranstaltninger:

- 1) Oprettelse af et datacenter til videnformål
- 2) Udvikling af strategirelevante indikatorer
- 3) Oprettelse af et internationalt panel for bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne.

Nærmere oplysninger om de forventede resultater og deres følger findes i meddelelsen og den konsekvensanalyse, som er knyttet til den.

5.4. Gennemførelsesmetode (vejledende)

X Centraliseret forvaltning

X Direkte forestået af Kommissionen

X Indirekte ved uddelegering til:

Forvaltningsorganer

X Organer oprettet af Fællesskaberne, jf. artikel 185 i finansforordningen

Nationale organer/organer med offentlig tjenesteforpligtelse

Fælles eller decentraliseret forvaltning

Med medlemsstaterne

Med tredjelande

X Fælles forvaltning med internationale organer (angives nærmere)

Relevante bemærkninger: De fleste af de planlagte foranstaltninger i denne strategi udføres direkte af Kommissionen (iværksættelse af undersøgelser, afholdelse af møder, administration af tjenestekontrakter osv.).

En af de planlagte foranstaltninger (Det Internationale Panel - se afsnit 5.3, punkt 3 i denne FO) vil imidlertid blive udført i samarbejde med UNEP. Efter planerne skal Kommissionen til at begynde med give UNEP et tilskud til oprettelse af panelets sekretariat, da UNEP har viden og erfaring med oprettelse af internationale sekretariater fra tidligere (f.eks. IPCC-sekretariatet i Geneve). I anden omgang kan sekretariatets drift kræve, at der indgår midler fra en række forskellige donorer, hvis bidrag ikke med rimelighed eller udbytte kan angives for de enkeltes donorer og udgiftstypers vedkommende.

En anden af de planlagte foranstaltninger (datacentret - se afsnit 5.3, punkt 1 i denne FO) skal udføres i samarbejde med EEA, da det har viden om og erfaring med naturressourcer og om oprettelse af ekspertnet.

6. OVERVÅGNING OG EVALUERING

6.1 Overvågningssystem

Kommissionen foreslår, at strategiens effektivitet gennemgås hvert femte år efter meddelelsens offentliggørelse. Til dette formål vil Kommissionen udarbejde en rapport, som skal offentliggøres og forelægges for institutionerne.

6.2. Evaluering

6.2.1. Forhåndsevaluering

Strategien har været underkastet en konsekvensanalyse, som vil blive offentliggjort samtidig med meddelelsens vedtagelse

6.2.2. Forholdsregler efter en midtvejs/efterfølgende evaluering (konklusioner, der kan drages af lignende tidligere erfaringer)

Fremgangsmåden med at fastlægge en politik ved hjælp af en tematisk strategi er ny i det Sjette MHP.³⁰ Foranstaltningerne i denne særlige strategi er imidlertid ikke mere omfattende end normal administrativ praksis (iværksættelse af undersøgelser, afholdelse af ekspertmøder, tjenstekontrakter til forholdsvis små beløb) for hvilke der allerede findes hensigtsmæssige finansielle beskyttelsesprocedurer

6.2.3. Vilkårene for fremtidige evalueringer og deres hyppighed

Kommissionen foreslår, at strategiens effektivitet gennemgås hver femte år efter meddelelsens offentliggørelse. Til det formål vil Kommissionen udarbejde en rapport, som vil blive offentliggjort og forelagt for institutionerne.

7. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

De foreslåede foranstaltninger medfører kun udgifter til personale, ekspertmøder og undersøgelseskontrakter. De sidste bliver underkastet Kommissionens sædvanlige kontrolordninger, og der er derfor ikke behov for supplerende forholdsregler mod svig.

Nærmere betegnet skal de eventuelle modtagere og kontrahenter opfylde bestemmelserne i finansforordningen og give bevis på deres økonomiske og juridiske holdbarhed. I forbindelse med tilskud skal de forelægge foreløbige opgørelser over indtægter og udgifter i forbindelse med det projekt/den foranstaltning, hvortil der ønskes finansiering. Udbetaling sker på grundlag af

---

³⁰ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1600/2002/EF af 22. juli 2002 om fastlæggelse af Fællesskabets Sjette Miljøhandlingsprogram (EFT L 242 af 10.9.2002, s. 1).

vilkår og betingelser i tilskudsaf-talen og på grundlag af opgørelser over udgifter og indtægter, som er blevet attesteret af modtageren og kontrolleret af Kommissionens relevante tjenestegrene. Også kontrol på stedet er en mulighed, og modtagerne skal opbevare alle oplysninger og støttedokumenter i et tidsrum på fem år efter projektets afslutning.

8. RESSOURCER

8.1. Finansielle omkostninger i forbindelse med forslagets formål

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (3 decimaler)

(Beskrivelse af mål, foranstaltninger og resultater)	Type resultat	Gennemsn. omkostn.	År 2006		År 2007		År 2008		År 2009		År 2010		År n 2011 og ff.		I ALT	
			Antal resultater	Sml. omk.	Antal resultater	Sml. omk.	Antal resultater	Sml. omk.	Antal resultater	Sml. omk.	Antal resultater	Sml. omk.	Antal resultater	Sml. omk.	Antal resultater	Sml. omk.
MÅL ³¹																
Datacenter																
- Ekspertkons.	Rapporter	0.040	5	0.200	10	0.400	20	0.800	40	1.600	40	1.600	40	1.600	155	6.200
Indikatorer																
- Ekspertkons.	Rapporter	0.030			1	0.030	1	0.030	1	0.030	1	0.030			4	0.120
- Jordudnyt. indikat.	Rapporter	0.150			1	0.150	1	0.150	1	0.150					3	0.450
Internationalt panel	Forvaltning af IP sekretariat	0.592	1	0.240	1	0.610	1	0.640	1	0.750	1	0.600	1	0.710	1	3.550
OMKOSTNINGER I ALT			0.440			1.190		1.620		2.530		2.230		2.310		10.320

³¹ Som beskrevet i afsnit 5.3.

8.2. Administrative udgifter

8.2.1 Personaleressourcer - antal og type

Stillings typer		Personale til forvaltning af aktionen ved brug af eksisterende og/eller yderligere ressourcer (antal stillinger/FTÆ)					
		År 2006	År 2007	År 2008	År 2009	År 2010	År 2011
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte ³² (XX 01 01)	A*/AD	5.25	5.25	5.25	5.25	5.25	5.25
	B*, C*/AST	2	2	2	2	2	2
Personale ³³ der finansieres over art. XX 01 02							
Andet personale ³⁴ der finansieres over art. XX 01 04/05							
I ALT		7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25

Denne tabel omfatter samtlige menneskelige ressourcer, der i Kommissionens forskellige tjenestegrene (f.eks. GD ENV, FFC, Eurostat)³⁵ kræves til gennemførelse af strategien.

8.2.2. Opgavebeskrivelse

De opgaver, der skal udføres, ligger inden for normal administrativ praksis og omfatter iværksættelse af undersøgelser, afholdelse af ekspertmøder, administration af tjenestekontrakter og lignende.

8.2.3. Kilde til personaleressourcer (vedtægtsomfattede)

- Stillinger, der i øjeblikket er afsat til forvaltningen af programmer, og som skal erstattes eller forlænges
- Stillinger, der er forhåndstildelt i forbindelse med APS/FBF-proceduren for år n
- Stillinger, der skal ansøges om i forbindelse med næste APS/FBF-procedure
- Stillinger, som skal omfordeles under anvendelse af eksisterende ressourcer inden for forvaltningstjenesten (intern omfordeling)

³² Udgifter, der IKKE er medtaget i referencebeløbet.

³³ Udgifter, der IKKE er medtaget i referencebeløbet.

³⁴ Udgifter, der er medtaget i referencebeløbet.

³⁵ GD ENV's kvote er 2,25 for A*/AD og 1 for B*/AST.

- Stillinger, der er nødvendige i år n, men ikke forudset i APS/FBF-proceduren for det pågældende år.

8.2.4. *Andre administrative udgifter, som er medtaget i referencebeløbet (XX 01 04/05 – Udgifter til administrativ forvaltning)*

i mio. EUR (3 decimaler)

Budgetpost (nummer og betegnelse)	År 2006	År 2007	År 2008	År 2009	År 2010	År 2011 og ff.	I ALT
1 Teknisk og administrativ bistand (herunder personaleudgifter)							
Forvaltningsorganer ³⁶							
Anden teknisk og administrativ bistand							
- intern							
- ekstern	0.150						0.150
Teknisk og administrativ bistand i alt	0.150						0.150

8.2.5. *Finansielle omkostninger ved personaleressourcer og dermed forbundne omkostninger, som ikke er medtaget i referencebeløbet*

i mio. EUR (3 decimaler)

Personaleressourcernes art	År 2006	År 2007	År 2008	År 2009	År 2010	År 2011 og ff.
Tjenestemænd og midlertidigt ansatte (XX 01 01)	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783
Personale, der finansieres over art. XX 01 02 (hjelpeansatte, nationale eksperter, kontraktansatte osv.) (angiv budgetpost)						
Omkostninger ved personaleressourcer og derved forbundne omkostninger i alt (ikke medtaget i referencebeløbet)	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783

³⁶ Der henvises til den særlige finansieringsoversigt for det eller de pågældende forvaltningsorganer.

Beregning – *Tjenestemænd og midlertidigt ansatte*

Hver FTÆ ansættes til 108 000 EUR om året.

Beregning – *Personale, der finansieres over art. XX 01 02*

8.2.6 Andre administrative udgifter, som ikke er medtaget i referencebeløbet

i mio. EUR (3 decimaler)

	År 2006	År 2007	År 2008	År 2009	År 2010	År 2011 og ff.	I ALT
XX 01 02 11 01 – Tjenesterejser	0.002	0.006	0.006	0.008	0.008	0.010	0.040
XX 01 02 11 02 – Møder og konferencer		0.020	0.050	0.050	0.050	0.050	0.220
XX 01 02 11 03 – Udvalg ³⁷							
XX 01 02 11 04 – Undersøgelser og høringer							
XX 01 02 11 05 - Informationssystemer							
2 Andre forvaltningsudgifter i alt (XX 01 02 11)	0.002	0.026	0.056	0.058	0.058	0.060	0.260
3 Andre udgifter af administrativ art (angiv hvilke, herunder budgetpost)							
Administrative udgifter i alt undtagen udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter (IKKE medtaget i referencebeløbet)	0.002	0.026	0.056	0.058	0.058	0.060	0.260

Beregning - *Andre administrative udgifter, som ikke er medtaget i referencebeløbet*

Det antages, at en gennemsnitlig tjenesterejse vil koste 1 000 EUR.

³⁷ Angiv udvalgets type og hvilken gruppe det tilhører.